

PATVIRTINTA

Lietuvos banko valdybos 2014 m.
spalio 30 d. nutarimu Nr. 03-205
(Lietuvos banko valdybos 2020 m.
spalio 13 d. nutarimo Nr. 03-143
redakcija)

PINIGŲ FINANSŲ ĮSTAIGŲ IR SĄSKAITŲ TVARKYTOJŲ TURIMŲ IR SAUGOMŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS NUOSTATAI

I SKYRIUS PASKIRTIS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1. Pinigų finansų įstaigų ir sąskaitų tvarkytojų turimų ir saugomų vertybinių popierių statistinės atskaitomybės nuostatuose (toliau – Nuostatai) nustatyti bendrieji pinigų finansų įstaigų ir sąskaitų tvarkytojų turimų ir saugomų vertybinių popierių statistinės atskaitomybės reikalavimai ir klasifikavimo principai, duomenų kokybės reikalavimai, statistinės informacijos rengimo ir pateikimo Lietuvos bankui, taip pat jos naudojimo tvarka.

2. Nuostatų paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintas 2012 m. spalio 17 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 1011/2012 dėl turimų vertybinių popierių statistikos (ECB/2012/24), siekiant, kad Lietuvos bankui būtų pateikti išsamūs ir patikimi duomenys apie vertybinių popierių turėtojus ir jų turimus vertybinius popierius, atskirai pagal kiekvieną vertybinį popierių.

3. Nuostatai taikomi šiems atskaitingiesiems agentams:

3.1 į statistinį PFĮ sąrašą įtrauktiems veikiantiems bankams, užsienio bankų filialams ir centrinėms kredito unijoms;

3.2 finansų maklerių įmonėms, kurios teikia sąskaitų tvarkytojų paslaugą;

3.3 Centriniam vertybinių popierių depozitoriumui.

4. Atskaitingieji agentai teikia duomenis apie savo ir (arba) klientų vardu įgytus ir saugomus vertybinius popierius.

5. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

5.1. **ISIN** – vertybiniam popieriui pagal ISO 6166 standartą suteikiamas tarptautinis identifikavimo kodas;

5.2. **pinigų finansų įstaiga (PFĮ)** – kaip apibrėžta 2013 m. rugsėjo 24 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1071/2013 dėl pinigų finansų įstaigų sektoriaus balanso (ECB/2013/33) 1 straipsnyje;

5.3. **rezidentas** – kaip apibrėžta 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos Centrinio Banko renkamos statistinės informacijos 1 straipsnio 4 dalyje;

5.4. **vertybinių popierių turėtojas (VPT)** – vertybinius popierius įsigijęs ekonominės nuosavybės subjektas.

II SKYRIUS INFORMACIJOS APIE VPT IR JŲ TURIMUS VERTYBINIUS POPIERIUS KLASIFIKAVIMO PRINCIPAI IR VERTYBINIŲ POPIERIŲ BE ISIN IDENTIFIKAVIMO KODO SUDARYMO TAISYKLĖS

6. Atskaitingieji agentai teikia informaciją apie VPT ir jų turimus vertybinių popierių likučius pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai, nurodydami jo ISIN arba vidinį kodą:

6.1. kai VPT yra nerezidentai, grupuojama pagal:

6.1.1. rezidavimo šalį;

6.1.2. institucinius sektorius arba institucinių sektorių grupes (rekomenduojama):

6.1.2.1. ne finansų bendrovės (S.11);

6.1.2.2. centrinis bankas (S.121);

6.1.2.3. indėlių bendrovės, išskyrus centrinį banką, (S.122) ir pinigų rinkos fondai (S.123);

6.1.2.4. ne PRF investiciniai fondai (S.124), kiti finansiniai tarpininkai, išskyrus draudimo bendroves ir pensijų fondus, (S.125), finansiniai pagalbininkai (S.126), priklausomos finansų įstaigos ir pinigų skolinotojai (S.127);

6.1.2.5. draudimo bendrovės (S.128) ir pensijų fondai (S.129);

6.1.2.6. valdžia (S.13);

6.1.2.7. namų ūkiai (S.14);

6.1.2.8. namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos (S.15);

6.2. kai VPT yra rezidentai, informacija teikiama:

6.2.1. jeigu vertybinių popierių turėtojas yra juridinis asmuo, – pagal kiekvieną VPT atskirai, nurodant juridinio asmens kodą;

6.2.2. jeigu vertybinių popierių turėtojas yra Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektas arba pensijų fondas, – pagal kiekvieną VPT atskirai, nurodant identifikavimo kodą, suteiktą Lietuvos banko Priežiūros tarnybos;

6.2.3. jeigu VPT yra fizinis asmuo, – suvestinę informaciją, nurodant sektorių „namų ūkiai“ (S.14).

7. Kai vertybiniams popieriams identifikuoti naudojamas vidinis kodas (nėra suteiktas ISIN):

7.1. jeigu vertybinių popierių emitentas yra Lietuvos Respublikos rezidentas, – vidinis kodas sudaromas prie emitento juridinio asmens kodo arba investicinio, arba pensijų fondo identifikavimo kodo, suteikto Lietuvos banko Priežiūros tarnybos, pridodant atskaitingojo agento sistemoje emitento emisijai suteiktą eilės numerį;

7.2. jeigu vertybinių popierių emitentas nėra Lietuvos Respublikos rezidentas, – atskaitingasis agentas nurodo savo sistemoje turimą vertybinius popierius identifikuojantį vidinį kodą. Už šio kodo unikalumą atsakingas atskaitingasis agentas.

III SKYRIUS

TURIMŲ IR SAUGOMŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ APSKAITOS TAISYKLĖS

8. Pagal vertybinių popierių skolinimo sandorius paskolinti arba pagal atpirkimo sandorius parduoti turimi vertybiniai popieriai pateikiami kaip pradinio savininko turimi vertybiniai popieriai (ir neturi būti pateikiami kaip laikinojo turėtojo turimi vertybiniai popieriai), jeigu yra tvirtas įsipareigojimas atlikti atvirkštinę operaciją (o ne vien tik galimybė tai padaryti).

9. Jeigu laikinasis turėtojas parduoda gautus vertybinius popierius, šis pardavimas rodomas kaip tiesioginis vertybinių popierių sandoris, statistinėje ataskaitoje (VPT-01 forma) nurodomas kaip vertybinių popierių portfelio neigiama pozicija.

IV SKYRIUS

STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS REIKALAVIMAI

10. Atskaitingasis agentas kas mėnesį 13 punkte nurodytais terminais turi pateikti Lietuvos bankui statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenis.

11. Centrinis vertybinių popierių depozitoriumas papildomai prie 10 punkte nurodytų reikalavimų kas mėnesį iki 2 darbo dienos 12 valandos turi pateikti Lietuvos bankui statistinės ataskaitos (VPT-02 forma) duomenis.

12. Atskaitingųjų agentų statistinė atskaitomybė turi atitikti 16 punkte nurodytus privalomuosius statistinės atskaitomybės reikalavimus.

V SKYRIUS

STATISTINĖS INFORMACIJOS TEIKIMO IR NAUDOJIMO TVARKA

13. Statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenys Lietuvos bankui pateikiami per 10 darbo dienų atskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Lietuvos bankas per 3 darbo dienas patikrina ir patvirtina atskaitingojo agento pateiktus statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenis.

14. Ankstesnių atskaitinių laikotarpių duomenys gali būti tikslinami Lietuvos banko reikalavimu ir (arba) atskaitingojo agento iniciatyva dėl klaidų arba pagerintų atskaitomybės procedūrų.

15. Statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenys naudojami statistikos sudarymo tikslams, taip pat kitoms Lietuvos banko funkcijoms atlikti, kaip apibrėžta Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 2.2 ir 2.7 papunkčiuose, ir Europos centrinių bankų sistemos uždaviniams vykdyti. Suvestinė statistinė informacija viešai skelbiama tik taip, kad nebūtų įmanoma tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti atskiro atskaitingojo agento pateiktų arba VPT duomenų. Priešingu atveju suvestinė statistinė informacija gali būti viešai skelbiama tik gavus raštišką atskaitingojo agento arba VPT sutikimą.

VI SKYRIUS

PRIVALOMIEJI STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS REIKALAVIMAI IR POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

16. Atskaitingasis agentas, teikdamas Lietuvos bankui statistinę informaciją apie vertybinių popierių turėtojus ir jų turimus vertybinių popierių likučius pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai, turi laikytis šių privalomųjų statistinės atskaitomybės reikalavimų:

16.1. perdavimo reikalavimai:

16.1.1. statistinės ataskaitos Lietuvos bankui teikiamos Lietuvos banko nustatytais terminais;

16.1.2. laikomasi techninės duomenų perdavimo Lietuvos bankui specifikacijos;

16.1.3. Lietuvos banko prašymu atskaitingasis agentas privalo pateikti papildomą informaciją apie vertybinius popierius, kuriems identifikuoti naudojami vidiniai kodai;

16.2. tikslumo reikalavimai:

16.2.1. jeigu yra pateiktų duomenų pokyčių, Lietuvos bankas gali reikalauti atskaitingojo agento pateikti papildomos informacijos (paaiškinimų) apie pateiktus duomenis;

16.2.2. statistinė informacija turi atitikti Nuostatuose nustatytas statistinės atskaitomybės apibrėžtis ir klasifikacijas.

17. Lietuvos bankas turi teisę tikrinti informaciją, kurią atskaitingasis agentas teikia Lietuvos bankui pagal statistinės atskaitomybės reikalavimus.

18. Lietuvos bankas pagal Lietuvos banko valdybos 2004 m. gegužės 6 d. nutarimo Nr. 65 „Dėl Poveikio priemonių už statistinės informacijos pažeidimus taikymo taisyklių“ 5 punkto nuostatas taiko baudas, jeigu pažeisti 16 punkte nurodyti privalomieji statistinės atskaitomybės reikalavimai.
